gata, & hypothecata relinquit, & reliquit alteri, ſeu aliis non alienantibus, & eis deficientibus eorum filiis maſculis ut ſupra, ceſſantibus filiis maſculis legitime natis eorum, vel ejus, qui ad hujuſmodi actum alienationis devenerint, vel devenerit, & non aliter . . . . .
. . . .
volens conſulere . . . . , & fragilitati . . . . . & ut bona ſua per . . . . . . relinquenda, & ipſis . . . quoquo modo obventura inter eos fratres, & eorum filios, & liberos . . . legitime natos, & naſcituros, & in ejus D. Teſtatoris familia conſerventur, & certis aliis probabilibus cauſis animum ipſius D. Teſtatoris moventibus, quam prohibitionem, & diſpoſitionem, ac præmiſſa omnia firmiter, & inviolabiliter obſervari, & ad unguem cuſtodiri mandat, & jubet ſine ulla adjectione, interpretatione, declaratione, vel ſubauditione, vel diminutione, aut reſtitutione per quemcumque Magiſtratum, ac Juſdicentem, vel Notarium, vel ipſius alium quoquo modo, & qualitercumque fienda, hac etiam lege, & conditione, quod dictus Janſelmus ejus D. Teſtatoris filius, ac ſupraſcriptorum fratrum heredum Pater habeat, & poſſideat totum uſumfructum bonorum per ipſum dictum Teſtatorem relinquendorum quouſque quo vixerit.

Salvo ſi D. Janſelmus committeret (quod Deus avertat)
46 delictum aliquod, propter quod ejus bona venirent Fiſco, vel Ducali Cameræ, vel Cameræ alicujus alterius Domini, ſive temporalis, ſive Eccleſiaſtici applicanda, eo caſu, ac ſtatim, & ipſo jure, & facto vult quod talis uſufructus in totum ſit ipſorum fratrum heredum, ut ſupra, & caſu quo dictus Janſelmus decederet relictis ſupraſcriptis ejus filiis pupillis, vel minoribus, vel non poſſet, aut nollet domi habitare, tunc, & eo caſu decrevit, ac decernit in tutores, curatores, & adminiſtratores, ac negotiorum geſtores, tam perſonarum, quam bonorum dictorum filiorum heredum, ut ſupra, dictos Ardicinum, & Octavianum fratres della Porta filios q. D. Joannis, ac dictos Bartholomæum de Gattico fratrem ipſius D. Teſtatoris, & Alexandrum de Gattico nepotem ipſius D. Teſtatoris, filium q. D. Manfredi, prohibens, & ordinans antedictos fratres non poſſe devenire ad diviſionem bonorum immobilium per ipſum D. Teſtatorem relinquendorum quouſque dictus Janſelmus eorum Pater vixerit, nec poſt ejus obitum, donec quilibet eorum compleverit annum vigeſimum quintum ſub pœna ducatorum centum auri contrafacienti applicandorum iis, qui non contravenerunt.

Item voluit, & ordinavit, vult, & ordinat quod oc-
47 currente caſu, quem Deus avertat, quod dicti fratres,

vel

FONDAZIONE MARAZZA

vel eorum filii, ſeu alter eorum perpetrarent, ſeu committerent tale quid, propter quod ejus, vel eorum bona forent applicanda Fiſco, ſeu Ducali Cameræ, tunc, & eo caſu, ſtatim ac ipſo jure & facto bona ejus, qui ſic deliquerit; ſint ejus filiorum maſculorum legitime natorum, & eis deficientibus ſint aliorum fratrum ſuperſtitum, & filiorum fratrum prædefunctorum de legitimo matrimonio natorum, & in ſtirpes, & eo in caſu delicti ſic committendi, & ab ejus delicti initio, & ex nunc prout ex tunc & . . . .
prout ex nunc . . . .
. . . .
quidem idem . . . . . . fuiſſe, & eſſe . . . .
ultimam voluntatem . . . .

1497. 1. Agoſto. Teſtamento rogato Taratia, e del ſignor

Prod.ʳ dalli sig. fratelli Gattici in Comp. 11. Maggio 1772.

48 Don Antonio Gattico de' Conti di Caſtello per eſtratto Galli Commiſſario, in cui dopo varie altre diſpoſizioni leggeſi, come ſegue.

Nell' autentica ſi legge eſſerſi 49 *eſtratta la controſcritta copia di teſtamento dall' Originale Minuta minuta del detto fu Notajo Paolo Tarabbia eſiſtente in una delle filze degli inſtrumenti dal medeſimo ricevuti legata, e cucita in forma di libro, e ſcritta tutta di pugno proprio d' eſſo Tarabbia, e debitamente da eſſo autenticata, e tabellionata, leggendoſi in detta filza, ed antecedentemente ad un atto ricevuto, e poſto prima del ſuddetto teſtamento la ſeguente autentica tabellionalmente ſcritta di pugno di detto ſignor Tarabbia colle parole ſeguenti cioè*: ego Paulus Tarabbia filius quondam Petrini de Conturbia publicus Imperiali auctoritate No- 50 tarius Novarienſis hæc infraſcripta inſtrumenta rogatus tradidi, & abbreviavi bona fide, & ſine fraude ad honorem Dei Patris Omnipotentis, ejuſque Inclitæ, & Glorioſiſſimæ Genitricis Virginis Mariæ, ac Beati Georgii Martyris, & omnium Sanctorum Dei, & totius Curiæ Cæleſtis, & prout infraſcripſi, & in fidem omnium, & ſingulorum hic me cum ſigno meo ſolito Tabellionatus appoſito manu

In omnibus autem aliis ſuis bonis, & rebus mobilibus, & immobilibus, juribus, actionibus, & nominibus debitorum, præſentibus, & futuris, quæ idem D. Teſtator die obitus *ſui relinquet dictus D. Antonius* Teſtator, ſibi heredes inſtituit univerſales *illos ore ſuo* proprio nominando, ac nominavit, & nominat Joannem, Carolum, & Baptiſtam fratres ipſius Domini Teſtatoris Ablaticos, filios legitimos, & naturales dicti Janſelmi, ac alios ejus D. Teſtatoris, & dicti Janſelmi filios maſculos legitime naſcituros de legitimo matrimonio, & quemlibet eorum pro æquali portione,

Et uno, vel pluribus ipſorum fratrum decedente, vel decedentibus abſque liberis legitime, & de legitimo matrimonio natis, alius vel alii ſuperſtites, vel ejus non ſuperſtitis, ſeu non ſuperſtitum liberi legitime, & de legitimo matrimonio nati ut ſupra ipſi ſic decedenti, vel decedentibus ſuccedat, & ſuccedant in ſtirpes, & non in capita, in bonis per ipſum D. Teſtatorem relinquendis, & in bonis ipſi ſic decedenti, vel decedentibus undecum-

manu propria conſcripſi, *come pure leggerſi poſteriormente ad alcuni altri inſtrumenti ricevuti dal detto fu Notajo Paolo Tarabbia, e poſti dopo il ſuddetto teſtamento, altra autentica pure ſcritta tabellionalmente di ſuo pugno d'eſſo signor Tarabbia del tenore cioè* -- Ego Paulus Tarabbia filius q. Petrini de Conturbia publicus imperiali auctoritate Notarius Novarienſis ſupraſcripta inſtrumenta rogatus tradidi, & abbreviavi bona fide, & ſine fraude ad honorem Dei Patris Omnipotentis, ejuſque Inclitæ, & Glorioſæ Genitricis Virginis Mariæ, ac Beati Georgii Martyris, & omnium Sanctorum Dei, & prout ſupra manu propria ſcripſi, & hic me cum ſigno meo ſolito Tabellionatus appoſito in fidem omnium & ſingulorum prædictorum me ſubſcripſi.

Indi ſi dichiara, che le parole punteggiate al di ſotto, come nella ſovraſcritta copia, cioè al fogl. 1. *retro dalla parola* Notarium *alla parola* quaslibet, *e nelle parole hinc retro feciſſe, ed al foglio* 3. *retro dalle* item, legavit *alla parola* ordinavit, *ed al fogl.* 5. *in fine, e retro dalla parola* dotem, *alla parola Domini, ed alle parole* ſolvere omni anno *donec, ed al fogl.* 7. *dalle parole* in omnibus *alla parola Dominus*, ed alle parole illos ore ſuo, *ed al fogl.* 9. *dalle parole* & facto *alla parola* ſtirpes, *e dalla parola* ex tunc *alla parola* Teſtator, *e dalla parola* legavit *alla parola* dictorum, *ed alle parole* dictis eorum filiis, *ed al fogl.* 11. *dalla parola* Teſtatorem *ſino alle parole* centum auri, *ed alla parola* contravenerunt, *e parole* item onerat, *e finalmente al fogl.* 12., *ed ultimo retro, e nelle ultime due linee tutte le ſuddette parole punteggiate, come nella ſovraſcritta copia, per eſſere ſtata dal tempo corroſa nella ſommità la fil-* 51

cumque obventis, & hoc non expectata reſtitutione re, aut verbo ſibi per aliquem fienda, ſed eo caſu auctoritate propria ſuccedant. Quos fratres, & fratrum liberos, & deſcendentes de legitimo matrimonio naſcituros uſque in infinitum in ſtirpes, ut ſupra, & legitime natos, ut ſupra, gradatim, & ordine ſucceſſivo idem D. Teſtator ſibi, & dictis ſic decedentibus ſine liberis ut ſupra, ſubſtituit pupillariter, vulgariter, ac etiam ſubſtituit per fideicommiſſum, excluſa eorum matre ab hujuſmodi tunc ſucceſſione, licet reperiretur ſuperſtes, & omnibus aliis modo, jure, via, cauſſa, & forma, quibus melius potuit, & poteſt ipſis, vel altero eorum decedente ſine liberis, ut ſupra, & ipſis omnibus fratribus decedentibus ſine liberis legitime natis, eo caſu ultimo morienti inſtituit, & ſubſtituit ejus ſororem, vel ſorores tunc ſuperſtites legitime natas ex prædicto Janſelmo pro tertia parte, & Alexandrum filium q. D. Manfredi de Gattico, ac filios maſculos legitime natos, & naſcituros Domini Bartholomæi ſimiliter de Gattico fratris ipſius Dom. Teſtatoris pro aliis duabus partibus inter eos filios Domini Bartholomæi diſtribuend. per capita, & ipſis Alexandro, aut altero ex filiis dicti Domini Bartholomæi decedentibus ſine filiis maſculis legitime natis, alter, ſeu alii ſuperſtites filii ipſius Domini Bartholomæi, & filii maſculi, ut ſupra, alterius, vel aliquorum ex ipſis jam tunc defunctis, ei ſic decedenti ſuccedant, prohibens eo in caſu, & caſibus omnem Trebellianicam, & Falcidiam detrahi.

Et eos fratres heredes inſtituit, ut ſupra, ac eorum liberos ſubſtituit, ut ſupra, ea lege, & conditione,

ta ſuddetta restano mancanti dalla minuta ſuddetta; epperò le medeſime ſi ſono appoſte, come ſopra, avendole ricavate da altro teſtamento del medeſimo fu Antonio Gattico delli 29. Maggio 1497. ricevuto eſſo Tarabbia, la di cui minuta pure eſiſte in detta filza, e nelle parti antecedenti, e ſucceſſive alle ſovra punteggiate ſi legge letteralmente, e uniforme al ſuddetto teſtamento poſteriormente fatto, ed in fede ec.

ac cum hac prohibitione, ne quis eorum fratrum tam naſciturorum, quam natorum, nec eorum deſcendentes vendere, nec quovis titulo directe, nec per indirectum alienare poſſint inter vivos, nec per aliquam ultimam voluntatem aliquid de bonis immobilibus per ipſum Dominum Teſtatorem in ejus hereditate relinquendis, & ſi dicti fratres, vel alter eorum devenerint, vel devenerit ad aliquem actum alienationis bonorum immobilium per ipſum Dominum Teſtatorem relinquendorum, eo caſu ipſe Dominus Teſtator vult, jubet, & ordinat quod dominium, & poſſeſſio bonorum ſic alienandorum, ſeu in quibus deventum erit ad actum alienationis, ſit, & eſſe debeat pleno jure alterius, vel aliorum fratrum, qui non alienaverit, vel non alienaverint, ipſumque dominium, & poſſeſſio ipſo jure, & *facto perveniat, & pervenire debeat in alium, vel alios fratres ut ſupra non alienantes, & eis deficientibus in eorum filios maſculos de legitimo matrimonio naſcituros in ſtirpes*, & eo in caſu ex nunc, prout *ex tunc, & ex tunc prout ex nunc, dictus D. Teſtator* bona ipſa, in quibus actus cadet alienationis, *legavit, ac legat alii, ſeu aliis* dict. fratrum non alienanti, ſeu non alienantibus ut ſupra, & eis deficientibus *dictis eorum filiis maſculis*, ut ſupra, ita ut ipſa bona, eo caſu, auctoritate propria capere poſſint, & hoc ubi dicti frater, vel fratres devenientes, ſeu deveniens ad actum alienationis, careant liberis maſculis legitime natis, ubi vero hujuſmodi filium, vel filios habeant, tunc, & eo caſu talia bona apud ipſos filios perveniant, & eo in caſu, quo per alterum, vel alteros ex dictis fratribus perventum fuerit ad actum alienationis bonorum prout ſupra, excepto caſu dotis per eos, vel aliquem eorum conſtituendæ pro ejus, vel altera eorum filia, vel filiabus de legitimo matrimonio nata, vel natis, vel pro uxore ipſorum fratrum, vel alterius eorum dotanda pro vera dote, & juxta morem, & antiquam conſuetudinem Novariæ, ac excepta permutatione inter eos tantum fienda, vel pro neceſſariis alimentis ipſorum fratrum, vel alterius eorum, & ejus, vel eorum honeſtæ familiæ, ubi abſque alienatione fienda modum alimentorum non haberent, iis exceptis tunc, & ex nunc, prout ex tunc bona ipſa, in quibus alter eorum ad actum alienationis deveniet, obligata, & hypothecata relinquit, & reliquit alteri, ſeu aliis non alienantibus, & eis deficientibus eo-

FONDAZIONE MARAZZA

rum filiis maſculis, ut ſupra, ceſſantibus filiis maſculis legitime natis eorum, vel ejus, qui ad hujuſmodi actum alienationis devenerint, vel devenerit, & non aliter, & hanc quidem prohibitionem non alienandi dictus D. Teſtator fecit, & facit volens conſulere imbecillitati, & fragilitati dict. fratrum heredum ſuorum, & ut bona ſua per eum relinquenda, & ipſis fratribus quoquo modo obventura, inter eos fratres, & eorum filios, & liberos maſculos legitime natos, & naſcituros, & in ejus Domini Teſtatoris familia conſerventur, & certis aliis probabilibus cauſſis animum ipſius Domini Teſtatoris moventibus. Quam prohibitionem, & diſpoſitionem, ac præmiſſa omnia firmiter, & inviolabiliter obſervari, & ad unguem cuſtodiri mandat, & jubet ſine ulla adiectione, interpretatione, declaratione, vel ſubauditione, vel diminutione, aut reſtitutione per quemcumque Magiſtratum, ac jusdicentem, vel Notarium, vel ipſius alium quoquo modo, & qualitercumque fienda, hac etiam lege, & conditione, quod dictus Janſelmus ejus Domini Teſtatoris filius, ac ſupraſcriptorum fratrum heredum prout ſupra Pater habeat, & poſſideat totum uſumfructum bonorum per ipſum D. Teſtatorem relinquendorum, quo uſquequo vixerit, ſalvo quod ſi dictus Janſelmus committeret, quod Deus avertat, delictum aliquod, propter quod ejus bona venirent Fiſco, vel Ducali Cameræ, vel Cameræ alicujus alterius Domini, ſive temporalis, ſive Eccleſiaſtici applicanda, eo caſu, ac ſtatim, & ipſo jure, & facto vult, quod talis uſuſfructus in totum ſit ipſorum fratrum heredum ut ſupra, & caſu, quo dictus Janſelmus decederet relictis ſuprafcriptis ejus filiis pupillis, vel minoribus, vel non poſſet, aut nollet domi habitatare, tunc, & eo caſu decrevit, & decernit in tutores, curatores, & adminiſtratores, ac negotiorum geſtores, tam perſonarum, quam bonorum dict. filiorum heredum ut ſupra DD. Ardicinum, & Octavianum fratres della Porta filios q. D. Joannis, ac DD. Bartholomæum de Gattico fratrem ipſius D. Teſtatoris, & Alexandrum de Gattico nepotem ipſius D. Teſtatoris filium q. Domini Manfredi, prohibens, & ordinans antedictos fratres non poſſe devenire ad diviſionem bonorum immobilium per ipſum D. *Teſtatorem relinquendorum quouſque* dictus Janſelmus *eorum pater vixerit, nec poſt ejus obitum, donec quilibet eorum compleverit annum vigeſimum* quintum *ſub pœna ducatorum centum auri* contrafacienti applicandorum iis, qui non *contravenerunt*.

52 Item legavit, & ordinavit, ac vult, & ordinat quod occurrente caſu, quem Deus avertat, quod dicti fratres, vel eorum filii, ſeu alter eorum perpetrarent, ſeu committerent tale quid, propter quod ejus, vel eorum bona forent applicanda Fiſco, ſeu Ducali Cameræ, tunc, &

eo